

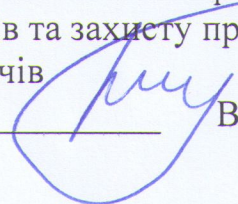
УХВАЛЕНО

Науково-методичною радою
Держпродспоживслужби

(протокол № 2 від 25.06.2019 р.)

ПОГОДЖУЮ

Голова Державної служби України з
питань безпеки харчових
продуктів та захисту прав
споживачів


В.І. Лапа

**Методичні рекомендації
щодо профілактичного карантинування тварин для подальшого
переміщення**

1. Нормативні посилання

Закон України “Про ветеринарну медицину”;

Закон України “Про ідентифікацію та реєстрацію тварин”;

Закон України “Про захист тварин від жорстокого поводження”;

Інструкції щодо профілактики та боротьби з інфекційними хворобами тварин.

2. Мета розробки

- забезпечення стабільної епізоотичної ситуації в Україні;
- недопущення поширення заразних хвороб тварин;
- формування однотипних підходів до процедури карантинування тварин.

3. Вимоги до профілактичного карантинування

3.1. Карантинування тварин проводиться в наступних випадках:

- при переміщенні тварин з одного господарства в інше для подальшого утримання: *в господарстві відправнику та господарстві отримувачі;*
- при відправці тварин на виставки, ярмарки інші заходи пов'язані з участю тварин: *перед відправкою та після повернення в господарство;*
- при імпоротно-експортних операціях: *перед відправкою та в господарстві - отримувачі.*

3.2. Для профілактичного карантинування допускаються клінічно здорові тварини, які походять з господарств, та/або адміністративних територій, та /або країн (в залежності від хвороби) на які не введено заборон або обмежень у зв'язку із спалахами інфекційних та/або паразитарних хвороб.

3.3. Перед постановкою тварин на карантин у приміщеннях, на вигульних майданчиках (за наявності), де буде здійснюватися карантинування проводять обов'язкову дезінфекцію (з відповідними лабораторними дослідженнями на якість дезінфекції), дезінсекцію (в сезон льоту комах) та дератизацію із обов'язковим складанням актів по кожному ветеринарно-санітарному заходу. За карантинуваними тваринами закріплюється окремий обслуговуючий персонал, інвентар та транспорт, тощо.

3.4. Протягом профілактичного карантину тварини утримуються окремо у спеціально відведених ізольованих місцях (карантинних пунктах, окремих приміщеннях, тощо) під наглядом спеціалістів державних установ ветеринарної медицини.

3.5. Для тварин, що карантинуються, унеможлиблюють контакти з іншими тваринами.

3.6. Лабораторні діагностичні дослідження на відповідні показники (в залежності від виду тварин) проводяться в акредитованих державних лабораторіях Держпродспоживслужби.

3.7. У разі міжгосподарського переміщення тварин обов'язковим є карантинування тварин в господарстві відправнику. При цьому діагностичним дослідженням та профілактичним обробкам підлягає 100 % поголів'я. Дослідження на АЧС допускається проводити у кількості не менше 10 % поголів'я що вивозиться. Якщо дослідження на АЧС були проведені протягом останніх трьох місяців в рамках виконання планових моніторингових досліджень – в такому випадку дослідження на АЧС під час профілактичного карантину не проводяться.

В господарстві отримувачі при карантинуванні, в залежності від епізоотичної ситуації, допускається зменшення кількості необхідних діагностичних досліджень, але не менше 10 % завезеного поголів'я. При цьому, відповідно, забезпечується проведення щоденного контролю здоров'я тварин з відповідним документальним обліком результатів контролю.

3.8. У разі переміщення тварин **в межах одного адміністративного району** - переміщення тварин між такими потужностями за рішенням державного ветеринарного інспектора може відбуватися після карантинування з лабораторними дослідженнями лише в господарстві постачальнику за умови, що господарство та територія району мають благополучний епізоотичний статус та за наявності негативних результатів моніторингових досліджень на основні інфекційні та інвазійні хвороби тварин.

При цьому тваринам повинні бути проведені всі необхідні діагностичні дослідження (з негативним результатом), профілактичні щеплення та обробки в рамках виконання щорічного плану протиепізоотичних заходів. Переміщення тварин повинно супроводжуватися відповідним ветеринарним документом (ветеринарною довідкою або ветеринарним свідоцтвом форми № 1, та відповідно оформленими, реєстраційними та ідентифікаційними документами, якщо ідентифікація таких тварин передбачена законодавством).

3.9. Переміщення ВРХ, ДРХ, коней та свиней до 2-х місячного віку допускається без проведення карантинування та лабораторних досліджень за умови епізоотичного благополуччя господарства та адміністративної території району, 100 % виконання плану протиепізоотичних заходів (діагностичних досліджень та профілактичних обробок). При цьому під час видачі супровідних ветеринарних документів враховуються результати діагностичних досліджень та профілактичних обробок маточного поголів'я.

Карантинування тварин всіх вікових груп в господарстві отримувачі є обов'язковим.

3.10. Тварини, що підлягають карантинуванню, мають бути ідентифіковані відповідно до вимог Закону України «Про ідентифікацію та реєстрацію тварин».

4. Термін карантинування

4.1. При переміщенні тварин в межах України карантинування тварин має тривати не менше 30 днів.

4.2. При експорті тварин період карантинування може бути зменшений, якщо це передбачено вимогами міжнародних ветеринарних сертифікатів, або вимогами країни призначення.

4.3. При експорті тварин мають бути враховані та виконані ветеринарно-санітарні вимоги країни-експортера.

4.4. У випадку якщо термін карантинування завершився і виникають обставини за яких відправка тварин відкладається - карантин таких тварин може бути продовжений (не більше 30 днів) на підставі письмового звернення власника до територіального органу Держпродспоживслужби, але за умови їх подальшого утримання у відповідності до пункту 3.4 даних Методичних рекомендацій.

5. Організаційні умови карантинуванню тварин

5.1. До відбору для переміщення в інші господарства допускаються тварини з господарств, які на день відправки та під час карантинування не мали жодних обмежень щодо захворювань тварин.

5.2. Суб'єкти господарської діяльності в письмовій формі перед планованим прибуттям або вибуттям тварин інформують про це територіальний орган Держпродспоживслужби, але не пізніше ніж за 3 робочі дні про прибуття та 35 робочих днів про вибуття тварин.

5.3. На звернення оператора ринку державним ветеринарним інспектором проводиться інспектування господарства на предмет наявності відповідних умов для проведення карантинування, за результатами якого складається відповідний акт та приймається рішення про можливість карантинування.

5.4. При постановці на карантин тварин спеціалістами державних установ ветеринарної медицини та суб'єкта господарської діяльності комісійно складається Акт постановки на карантин та затверджується План проведення карантинних заходів. Даний план погоджується державним ветеринарним інспектором району (міста) та затверджується керівником суб'єкта господарської діяльності.

5.5. Діагностичні дослідження, лікувально-профілактичні обробки під час карантинування та надання інших послуг спеціалістами Держпродспоживслужби, або під їх контролем проводяться за рахунок

власника тварин, відповідно до діючих розмірів вартості зазначених послуг (затверджених в установленому законодавством порядку).

5.6. Оплата за надані послуги здійснюється на підставі відповідного договору, укладеного між сторонами та діючих розмірів плати за послуги Держпродспоживслужби на день надання послуги.

План карантинування (рекомендований для затвердження)

№	Назва заходу	Дні	Відповідальні особи
1	Перевірка відповідних реєстраційних та ідентифікаційних документів, якщо ідентифікація таких тварин передбачена законодавством	1	
2	Перевірка відповідності приміщення (загону, тощо) інших умов для проведення карантинування	1	
3	Клінічний огляд та звірка з даними Єдиного державного реєстру тварин	1-2	
4	Складання акту та затвердження плану карантинування	3	
5	Взяття проб крові для проведення лабораторних досліджень	4-5	
6	Діагностичні дослідження на туберкульоз (відповідно до діючої Інструкції)	6-9	
7	Профілактичні щеплення	10	
8	Обробка проти ектопаразитів, дегельмінтизація	21	
9	Двократна обробка тварин проти лептоспірозу з інтервалом 14 днів (якщо не проводились серологічні дослідження із негативним результатом у 100% тварин)	14 та 28	
10	Оформлення акту зняття з карантину	30	
11	Видача супровідних ветеринарних документів		

5.7. Під час карантинування тварин обов'язковим є щоденний клінічний огляд тварин із вибірковою термометрією та обов'язковою фіксацією результатів у відповідному журналі (може проводитися ліцензованими лікарями ветеринарної медицини).

6. Вимоги до протиепізоотичних заходів під час карантинування

6.1. При карантинуванні **великої рогатої худоби** проводять:

- обов'язкові діагностичні дослідження на туберкульоз, лейкоз, бруцельоз, лептоспіроз, хламідіоз, паратуберкульоз;
- профілактичну дегельмінтизацію;
- обробку проти ектопаразитів;
- не пізніше, ніж за 20 днів до відправлення тварин, за винятком молодняку до 3-місячного віку, вакцинують проти сибірки (якщо вони не були щеплені за 6 місяців до відправлення).

6.2. При карантинуванні **дрібної рогатої худоби** проводять:

- обов'язкові діагностичні дослідження на туберкульоз, бруцельоз, лептоспіроз, інфекційний епідидиміт;
- профілактичну дегельмінтизацію;
- обробку проти ектопаразитів;
- не пізніше, ніж за 20 днів до відправлення тварин вакцинують проти сибірки (якщо вони не були щеплені за 6 місяців до відправлення).

6.3. При карантинуванні **свиней** проводять:

- обов'язкові діагностичні дослідження на **африканську чуму свиней** (із урахуванням вимог пункту 3.7 цих Методичних рекомендацій), хворобу Ауескі, бруцельоз, лептоспіроз, трансмісивний гастроентерит свиней (на вимогу країни імпортера);
- профілактичну дегельмінтизацію;
- обробку проти ектопаразитів;
- не пізніше, ніж за 14 днів до відправлення тварин, за винятком молодняку до 2-місячного віку, вакцинують проти КЧС (якщо вони не були щеплені за 6 місяців до відправлення).

6.4. При карантинуванні **коней**, крім спортивних (спортивні коні – тварини, що мають міжнародний або український спортивний паспорт коня), проводять:

- обов'язкові діагностичні дослідження на парувальну хворобу, грип коней (якщо не щеплені), ІНАН, сап та лептоспіроз;
- профілактичну дегельмінтизацію;
- обробку проти ектопаразитів;
- не пізніше ніж за 20 днів до відправлення тварин вакцинують проти сибірки (якщо вони не були щеплені за 6 місяців до відправлення).

Спортивні коні при переміщенні на змагання в межах України, мають бути досліджені один раз на рік на сап, ІНАН, парувальну хворобу, лептоспіроз та щеплені проти сибірки та грипу коней (один раз на рік), про що має бути відмітка в спортивному паспорті коня.

6.5. При карантинуванні **птиці**:

- птиця птахогосподарств повинна бути щеплена відповідно до схем вакцинопрофілактики, погоджених начальником головного управління Держпродспоживслужби в області;
- птиця приватного сектору (кури, індики, перепели) та голуби повинні бути щеплені проти хвороби Ньюкасла;

- птиця птахогосподарств повинна бути досліджена на грип птиці, сальмонельоз та мати негативні результати дослідження;

- птиця приватного сектору (кури, індики, перепели, водоплавна птиця) та голуби – досліджені на грип птиці, сальмонельоз та мати негативні результати дослідження;

- птиця родини куриних, голуби (незалежно від форми власності) повинні бути досліджені на напругу імунітету проти хвороби Ньюкасла.

6.6. При карантинуванні хутрових звірів, кролів проводять:

- дослідження кролів на кокцидіоз;

- вакцинацію кролів проти геморагічної хвороби та міксоматозу (якщо вони не були щеплені за шість місяців до відправлення);

- норок досліджують на алеутську хворобу, вакцинують проти чуми м'ясоїдних, парвовірусного ентериту, ботулізму і псевдомонозу (якщо вони не були щеплені за шість місяців до відправлення);

- лисиць вакцинують проти сказу, чуми м'ясоїдних, парвовірусного ентериту, ботулізму і псевдомонозу (якщо вони не були щеплені за шість місяців до відправлення).

6.7. При карантинуванні бджіл проводять:

- обов'язкові діагностичні дослідження на американський гнилець, європейський гнилець, вароатоз, нозематоз, акарапідоз.

6.8. При визначенні переліку обов'язкових діагностичних досліджень та профілактичних обробок тварин та птиці з метою експорту мають бути враховані та виконані вимоги країни-імпортера.

6.9. У випадку виникнення інфекційних захворювань у тварин в період карантинування, в господарствах вживаються заходи відповідно до діючих інструкцій, а карантин припиняється.

7. Зняття з карантину

7.1. Після закінчення профілактичного карантинування з метою відправки тварин спеціалістами державних установ ветеринарної медицини та суб'єкта господарської діяльності комісійно складається Акт зняття з карантину із зазначенням результатів проведених діагностичних досліджень і лікувально-профілактичних обробок на підставі якого видається відповідний супровідний ветеринарний документ на переміщення тварин та оформляються відповідні реєстраційні та ідентифікаційні документи, якщо ідентифікація таких тварин передбачена законодавством.

7.2. Після закінчення профілактичного карантинування завезених тварин або після повернення із виставок, ярмарків та інших заходів, пов'язаних з участю тварин в господарстві-одержувачі спеціалістами державних установ ветеринарної медицини та суб'єкта господарської діяльності комісійно складається Акт зняття з карантину із зазначенням результатів проведених діагностичних досліджень і лікувально-профілактичних обробок. Відповідно до висновків комісії державний

ветеринарний інспектор приймає рішення про введення карантинованих тварин в загальне стадо.

8. Особливості карантинування тварин

8.1. Перелік діагностичних досліджень та лікувально-профілактичних обробок може бути змінений в залежності від епізоотичної ситуації в Україні та країні - імпортері.

9. Прикінцеві положення.

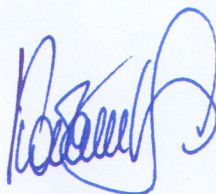
9.1. При видачі супровідних ветеринарних документів на експорт тварин рекомендувати власнику надавати письмові гарантії, що у разі реімпорту вантажу, з країн, стосовно яких введені заборони Головного державного ветеринарного інспектора України щодо ввезення на територію України вантажів підконтрольних Держпродспоживслужбі, такі тварини будуть піддані евтаназії, а трупи утилізовані на одному з підприємств ДП «Ветсанзавод» за рахунок власника тварин.

9.2. У разі відсутності ідентифікації у тварин, які передбачені для карантинування, державними інспекторами, державними ветеринарними інспекторами вживаються заходи адміністративного впливу за порушення законодавства про ідентифікацію та не допускаються до проведення карантинування.

9.3. При завантаженні тварин та оформленні супровідних ветеринарних документів державним ветеринарним інспекторам територіального органу (та/або регіональної служби) забезпечити відеофіксацію ідентифікаційних номерів тварин що відправляються з господарства (в тому числі на експорт).

9.4. Територіальним органам Держпродспоживслужби, Регіональним службам державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду на державному кордоні та транспорті забезпечити контроль за дотриманням особами, що здійснюють переміщення тварин, Правил транспортування тварин, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2011 року № 1402. При виявленні фактів порушень зазначених вимог вживати заходів до адміністративного впливу за порушення вимог Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження».

**Директор Департаменту
безпечності харчових продуктів
та ветеринарної медицини**



Борис КОБАЛЬ